

ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ВИМІР КИТАЙСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ, МАРКСИЗМ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Владленова І.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Для розуміння сучасних геополітичних стратегій та амбіцій держав, які впливають на розвиток сучасної цивілізації важливо дотримуватися міждисциплінарних методологій та вибирати багатовекторні напрямки. Традиційно західна цивілізація спирається на західні концепції. Але зростаюча роль східних держав потребує вивчення східної специфіки. Особливо, ментальних засад китайської філософії та марксизму в його нових варіаціях.

Існуючи західні геополітичні концепції недостатньо для розуміння складних процесів, які відбуваються в світі. Європейська геополітика ґрунтується на традиції, яка започаткована в працях Мак Кіндера, який намагався побудувати бачення зовнішньої політики Британії за допомогою свого європоцентричного аналізу історичної географії. Східна традиція викристалізовується в працях Хань Фею, китайського дослідника, який розробляв теорію легалізму. Його ідеї розкриваються в двох аспектах: покарання та винагороди як інструменти управління. Треба зазначити великий вплив конфуціанських ідей на геополітичних сценарії розвитку. Конфуціанство зазвичай зосереджується на ідеалах гармонії, ієрархії та нормативного соціального порядку. Прагнення конфуціанської геополітики знайшли кореляцію з ідеями марксизму. Недаремно в радянській ідеології велике значення мав лозунг «Пролетарії всіх країн, з'єднуйтесь!» з розмахом на весь світ. Це найвідоміше інтернаціоналістичне комуністичне гасло вперше було висловлено Карлом Марксом та Фрідріхом Енгельсом у «Маніфесті комуністичної партії». В сучасних умовах, коли на перший план виходить національна безпека, вельми корисно вивчати східні філософські системи, які переплітаються з марксизмом для того, щоб вистояти та вижити національним державам. До цієї проблеми під'єднуються й інші. Як зміна клімату змінює глобальну політику? Як на це реагують держави? Як виглядатиме світ із появою нових міжнародних організацій? Чи можуть регіональні конфлікти змінити міжнародний баланс сил? Як на теренах колишнього союзу розповсюджуються ідеї марксизму і яку загрозу вони несуть?

Оскільки міжнародна ситуація стає дедалі складнішою, розуміння основ взаємодії людей, урядів, міжнародних установ і навколишнього середовища стає дедалі важливішим, а сучасні проблеми вимагають глибокого аналізу, який визнає перетин простору влади та політики, мислення, колишніх традицій.